

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 2Co/18/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7222200736
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 02. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Anna Slovinská
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2023:7222200736.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Anny Slovinskej a sudkýň JUDr. Zuzany Matyiovej a JUDr. Oľgy Mičietovej v spore žalobkyne B. V., X.. X.X.XXXX, V. L. Y. F.A., F. Č.. XX, zastúpenej JUDr. Monikou Meňhertovou, advokátkou so sídlom v Košiciach, Floriánska 16, proti žalovanému A. D., X.. XX.X.XXXX, V. L. H. Č. F.-, o zákaze priblíženia k osobe žalobkyne, o odvolaní žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Košice II č.k. 42C/2/2022-75 zo dňa 8.12.2022, takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok.

Stranám sporu náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Košice II ako súd prvej inštancie rozsudkom č.k. 42C/2/2022-75 zo dňa 8.12.2022 zamietol žalobu žalobkyne, ktorou sa domáhala trvalého zákazu žalovanému približovať sa k osobe žalobkyne, a to až kým opodstatnené obavy žalobkyne o svoj život, zdravie a majetok, ako aj o život, zdravie a majetok jej dvoch maloletých detí nepominú.

2. Žalobu žalobkyňa odôvodnila tým, že je matkou dvoch maloletých detí Y. S. a A. S., ktorých otcom je žalovaný. Právoplatným rozsudkom Okresného súdu Košice II zo dňa 28.11.2017 sp.zn. 23P/58/2017 boli deti zverené do jej osobnej starostlivosti s tým, že žalovaný je povinný prispievať na ich výživu. V čase spolužitia žalobkyne a žalovaného tento sa opakovane správal agresívne až násilnícky tak voči nej, ako aj voči maloletým deťom a opakovane sa im vyhrážal. Od roku 2015 bol žalovaný vo výkone trestu odňatia slobody, pričom bol odsúdený na 6 rokov nepodmienečného trestu za trestné činy ublíženia na zdraví a vyhrážania. Z výkonu trestu bol prepustený dňa 23.11.2021 a žalobkyňa má obavy o svoj život, zdravie a majetok, ako aj o svoje deti, ktoré sú opodstatnené jednak zo skúseností a situácií, ktoré so žalovaným zažila, ale aj s poukazom na obsah listov, ktoré jej žalovaný počas výkonu trestu odňatia slobody zasielal.

3. Žalovanému sa na adresu trvalého pobytu nepodarilo žalobu doručiť, preto súd doručoval relevantné súdne dokumenty fiktívnym doručením. Na nariadenom pojednávaní sa žalovaný nezúčastnil a žalobkyňa trvala na svojej žalobe. Poukázala na to, že aj keď vo vzťahu medzi žalobkyňou a žalovaným je v tom čase relatívny klud, jej obavy dôvodne pretrvávajú vzhľadom na násilnícku povahu žalovaného. Práve preto žalobkyňa s deťmi zmenila miesto svojho trvalého bydliska, o ktorom žalovaný nevie, preto sa so žalovaným nestretli a stretnutie s ním sa vyhýba.

4. Súd vykonal vo veci dokazovanie a vec právne posúdil podľa čl. 23 ods. 1, ods. 3 Ústavy SR, podľa § 325 ods. 2 písm. e/ a písm. h/ CSP a vo veci rozhodol zamietavým rozsudkom.

5. Poukázal pritom na to, že žalobkyňa sa domáha v prejednávanej veci, aby súd rozhodnutím v civilnom sporovom konaní obmedzil slobodu pohybu žalovaného tak, že sa mu zakáže približovať sa k žalobkyni, a to natrvalo. Ústava SR pre obmedzenie slobody pohybu predpokladá existenciu právnej úpravy, ktorá umožňuje príslušným štátnym orgánom uložiť zákaz pobytu na určitom mieste, či zákaz približovať sa k nejakej osobe. Ani Občiansky zákonník takéto ustanovenie však nemá. Na základe uvedeného súd žalobu zamietol, lebo pre uloženie povinnosti trvalého zákazu približovania sa neexistuje právny podklad. Bez príslušnej právnej úpravy, vzťahujúcej sa na prejednanú vec, súd nemôže ukladať povinnosti, pritom samotná žalobkyňa v návrhu, ako aj na pojednávaní, neuviedla právnu kvalifikáciu uplatneného nároku a neoznačila konkrétne ustanovenie zákona, na základe ktorého sa v konaní uloženia zákazu približovania domáhala. V tejto súvislosti okresný súd iba poukázal na ust. § 325 ods. 2 písm. e/ a písm. h/ CSP, v zmysle ktorých súd formou neodkladného opatrenia môže uložiť strane, aby dočasne nevstupovala do domu alebo do bytu, v ktorom osoba, vo vzťahu ku ktorej je dôvodne podozrivá z násillia alebo môže uložiť povinnosť strane nepribližovať sa na určitú vzdialenosť k takejto osobe. Teda, takéto obmedzenie je možné uložiť iba dočasne, a to v konaní o neodkladnom opatrení, ale takúto úpravu nemožno použiť pri rozhodovaní vo veci samej. Trvalý charakter povinnosti zákazu približovania sa k určitej osobe je možno uložiť len v trestnom konaní postupom upraveným v Trestnom zákone a v Trestnom poriadku v súvislosti s uložením sankcie za spáchaný trestný čin.

6. O trovách konania rozhodol súd podľa § 255 ods. 1 CSP s tým, že aj keď žaloba bola zamietnutá a žalobkyňa nebola v konaní úspešná, úspešnému žalovanému žiadne trovy konania nevznikli.

7. V zákonnej lehote proti rozsudku podala odvolanie žalobkyňa z dôvodov uvedených v § 365 ods. 1 písm. f/ a h/ CSP. Nesúhlasila s tvrdeniami súdu, podľa ktorých neosvedčila dôvodnosť zákazu približovania sa k jej osobe, pretože žalobkyňa z obavy o svoje zdravie a život a obavy o zdravie a život svojich detí, bola nútená po prepustení žalovaného z výkonu trestu odňatia slobody zmeniť trvalý pobyt, a teda sa odsťahovať z adresy trvalého bydliska. Týmto spôsobom sa snaží ochrániť seba, ako aj svoje deti pred akýmkoľvek kontaktom, resp. stretom so žalovaným. Poukázala tiež na to, že na samotnom pojednávaní vo veci uviedla, že medzi ňou a žalovaným sa na Okresnom súde Košice II vedie aj iné mimosporové konanie, a to konanie o udelenie súhlasu na zmenu priezviska oboch maloletých detí pod sp.zn. 43P/92/2020, na ktorom sa dňa 22.9.2022 uskutočnilo pojednávanie za účasti aj žalovaného, kde sa žalovaný dozvedel, že zmenila adresu bydliska, ale z dôvodu jej vecnosti sa neuviedla nová presná adresa. Od tej žalobkyňa pred cestovaním do Košíc a z Košíc domov na hlavnej autobusovej stanici vidí potulovať sa žalovaného a všimli si to niekoľkokrát už aj je dve deti. Preto obavy o život a zdravie u nich pretrvávajú. Pritom, kým žalovaný nevedel, že zmenila trvalý pobyt a býva aktuálne mimo Košíc, na hlavnej autobusovej stanici sa nikdy tento nepotuloval. Je pravdou, že žalovaný sa na jej novej adrese, kde aktuálne býva, doposiaľ neukázal, avšak je to z dôvodu, že o tejto adrese nemá vedomosť. Pokiaľ by o adrese vedel, tak ju, ako aj jej deti, by každodenne prenasledoval a psychicky týral. Žalobkyňa má za to, že obava o jej život a zdravie, ako aj o život a zdravie detí je opodstatnená, vzhľadom na nevhodné a neprimerané správanie sa žalovaného, o čom svedčí aj samotný fakt, že bol odsúdený na výkon trestu odňatia slobody nepodmienečne. Pokiaľ súd prvej inštancie uvádza, že neexistuje právna úprava v Občianskom zákonníku, ktorá by umožňovala súdu určiť zákaz približovania natrvalo, poukázala na to, že Okresný súd Košice II vo veci 20C/35/2021 o nariadenie neodkladného opatrenia zaviazal žalobkyňu na podanie žaloby vo veci samej, a preto žalobkyňa má za, že pokiaľ by neexistoval právny podklad na podanie takejto žaloby, nebol by ju súd na podanie takejto žaloby zaviazal. Vzhľadom k uvedenému žiadala, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie o zamietnutí žaloby zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie a uplatnila si náhradu trov konania.

8. Žalovaný sa k podanému odvolaniu nevyjadril.

9. Krajský súd v Košiciach ako odvolací súd spor prejednal na základe podaného odvolania podľa ust. § 385 ods. 1 Civilného sporového poriadku (CSP) bez nariadenia pojednávania. Po konštatovaní, že odvolanie bolo podané včas a oprávnenou osobou, preskúmal napadnuté výroky rozsudku ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 379 a 380 CSP a dospel k záveru, že odvolanie žalobkyne nie je dôvodné. Rozsudok bol verejne vyhlásený na Krajskom súde v Košiciach dňa 9.2.2023, pričom verejné vyhlásenie bolo v zmysle ust. § 219 ods. 1, 3 CSP riadne oznámené.

10. Odvolateľka použila odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1 písm. f/, h/ CSP. Podstata odvolacieho dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. f) CSP spočíva predovšetkým v nesprávnom postupe súdu prvého

stupňa pri hodnotení výsledkov dokazovania. Dôsledkom je to, že súd berie do úvahy skutočnosti, ktoré z dôkazov nevyplývajú alebo neboli účastníkmi prednesené, prípadne neprihliada na skutočnosti, ktoré boli preukázané či vyplývajú z prednesov účastníkov. Nesprávne skutkové zistenia môžu byť aj výsledkom logických rozporov pri hodnotení dôkazov s osobitným zreteľom na závažnosť, zákonnosť a pravdivosť získaných poznatkov. Odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. h/ CSP je v praxi vykladaný tak, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení súd vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením je omyl súdu pri aplikácii práva na správne zistený skutkový stav. O omyl v aplikácii práva ide vtedy, ak súd použil právny predpis iný, než ktorý použiť mal alebo ak síce použil správny právny predpis, ale nesprávne ho interpretoval na daný prípad.

11. V prejednávanej veci odvolací súd dospel k záveru, že rozhodnutiu súdu prvej inštancie vo veci samej nemožno vytknúť, že by vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo z prednesov účastníkov nevyplývajú alebo nevyšli za konania najavo a tiež nebolo zistené, že by na zistený skutkový stav súd prvej inštancie aplikoval nesprávne zákonné ustanovenie alebo, že by použité zákonné ustanovenie nesprávne vyložil. Súd vykonal dokazovanie v dostatočnom rozsahu, vykonané dôkazy hodnotil v súlade so zákonom a z týchto dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam, na ktorých založil aj svoje rozhodnutie a zo zisteného stavu vyvodil aj správny právny záver. Odvolací súd nezistil taký postup súdu, ktorý by mal za následok porušenie práva žalovanej na spravodlivý proces, napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie je precízne odôvodnený a spĺňa kritériá riadneho odôvodnenia podľa § 220 ods. 2 CSP.

12. Odvolacie námietky odvolateľky boli už predmetom dokazovania pred súdom prvej inštancie, ktorý sa s nimi dôsledne vysporiadal pri rozhodovaní v danej veci. Ani ďalšie skutočnosti uvedené v odvolaní neumožňujú odvolaciemu súdu prijať iné závery a nie sú spôsobilé spochybniť vecnú správnosť napadnutého výroku rozsudku, preto odvolací súd rozsudok napadnutý odvolaním ako vecne správny potvrdil podľa § 387 ods. 1 CSP.

13. Podľa § 387 ods. 1 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Podľa ods. 2 ustanovenia ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

14. Odvolací súd sa v plnom rozsahu stotožňuje s dôvodmi napadnutého rozsudku, odkazuje na nich a nevidí potrebu osobitne ho dopĺňať, pre úplnosť však dodáva:

15. Vzhľadom na tvrdenie žalobkyne, že podaním žaloby len postupovala v zmysle uloženej povinnosti jej súdom v konaní o nariadenie neodkladného opatrenia pred Okresným súdom Košice II sp.zn.20C/35/2021 zo dňa 27.10.2021 odvolací súd si zadovážil príslušné rozhodnutia v tejto veci. Zistil pritom, že Krajský súd v Košiciach uznesením č.k. 6Co/37/2022 zo dňa 14.3.2022 zrušil uvedené uznesenie okresného súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Odvolací súd v odôvodnení tohto uznesenia v bode 46. konštatoval, že uloženie povinnosti zákazu približovať sa k určitej osobe je obmedzením základného práva na slobodu pohybu a pobytu, ktorý zaručuje Ústava Slovenskej republiky a obmedziť toto ústavou zaručené právo možno iba na základe zákona, ktorým však nie je Občiansky zákonník, lebo z jeho ustanovení nevyplýva možnosť na neurčitú dobu obmedziť fyzickú osobu v práve na slobodu pohybu a nevyplýva to ani z iných civilnoprávných predpisov. Civilný sporový poriadok umožňuje súdu uložiť toto obmedzenie len v rámci nariadenia neodkladného opatrenia, ktoré obmedzenie je však dočasné a upravuje pomery účastníkov počas súdneho konania. Trvalý charakter povinnosti zákazu priblíženia k určitej osobe možno uložiť len v trestnom konaní postupom upraveným v Trestnom zákone a Trestnom poriadku v súvislosti s uložením sankcie za spáchaný trestný čin. Odvolací súd pritom poukázal na to, že okresný súd neposudzoval splnenie podmienky osvedčenia dôvodnosti a trvania nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana z hľadísk, ktoré predpokladajú ustanovenia civilného sporového poriadku v súvislosti s možnosťou nariadiť neodkladné opatrenie.

16. Okresný súd Košice II následne uznesením č.k. 20C/35/2021-42 zo dňa 14.10.2022 návrh na nariadenie neodkladného opatrenia žalobkyne zamietol a náhradu trov konania stranám sporu nepriznal. Krajský súd v Košiciach uznesením č.k. 6Co/191/2022 zo dňa 12.12.2022 potvrdil uznesenie súdu prvej

inštancie. Konštatoval, že v prejednávanom spore z obsahu spisu je zrejmé, že nie sú splnené zákonné podmienky pre nariadenie neodkladného opatrenia, pretože žalobkyňa neosvedčila nárok, ktorému sa má poskytnúť ochrana navrhovaným neodkladným opatrením a zároveň neosvedčila skutočnosť, že je tu nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy, a teda, že bez neodkladnej úpravy pomerov jej bude hroziť vznik škody alebo inak dochádza k porušovaniu ich práv a oprávnených záujmov. Ďalej konštatoval, že žalobkyňa nepredložila ani trestný rozsudok, ani neoznačila trestné konanie, na ktorý poukazovala a z ktorého vychádzala, pričom práve týmto rozhodnutím malo byť osvedčené konanie žalovaného, pre ktoré bol odsúdený a ktoré má byť dôvodom obáv žalobkyne. Súd teda nemal možnosť zistiť, za aký trestný čin bol žalovaný odsúdený a tvrdenie žalobkyne o odsúdení žalovaného pre trestný čin ublíženia na zdraví a vyhrážania sa zostalo iba v rovine tvrdenia žalobkyne. Iba samotná skutočnosť, že žalobkyňu boli doručené listy od žalovaného, samo o sebe neznamená osvedčenie dôvodnosti trvania nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana. Pokiaľ žalobkyňa poukázala, že žalovaný sa potuluje po autobusovej stanici za účelom zistenia adresy nového bydliska žalobkyne a jej detí, odvolací súd konštatoval, že žalobkyňou uvádzané dôvody, pre ktoré sa žalovaný zdržiava na autobusovej stanici sú len jej domnienkou a ničím nepreukázaným tvrdením. Samotná žalobkyňa nemôže mať vedomosť o skutočnom dôvode žalovaného, pre ktorý sa tam žalovaný zdržiava, nakoľko so žalovaným, vychádzajúc z jej tvrdení, nekomunikuje a vyhýba sa mu.

17. Odvolací súd ani v prejednávanej veci nevidí dôvod na iný záver, než vyjadrili sudy (tak prvej inštancie ako aj odvolací súd) vo veci žaloby o nariadenie neodkladného opatrenia.

18. Vzhľadom na vyššie uvedené odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil podľa ust. § 387 ods. 1 CSP vrátane správneho výroku o trovách konania.

19. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1,2 CSP v spojení s § 225 ods. 1 CSP. Žalobkyňa nebola so svojím odvolaním úspešná, úspešnému žalovanému trov odvolacieho konania nevznikli.

20. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie **n i e j e** prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1,2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).